

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60620
TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaina 25 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, LAPKRITIS — NOVEMBER 13, 1980

NR. 266

L. K. B. KRONIKA Nr. 44

NAUJI POGRINDŽIO LEIDINIAI

Redakciją pasiekė tik vienas leidinys — Vytis, Nr. 4. (1980 m. kovo — balandžio mėn.).

Leidinio turinys: Dybenko — Generalgubernatorius Lietuvai J. Sasnauskas atviras laiškas. Atviras laiškas antrajam sekretoriui N. K. Dybenkai. A. Statkevičiaus pareiškimas N. K. Dybenkai. D. Keršutės pareiškimas liaudies teismui. Dokumentas SNO Generaliniam Sekretoriui. Pareiškimas TSRS Gen. Sekretoriui L. Brežnevui. Lituanistinis Aničio ivangardizmas. Nauji Lietuvos kosmoso Helsinkio grupės nariai. Kronik. Rasūnas. Kovojusiems.

Lietuvi, neužmiršk: Petras Plumpa (Permės sr.), Petras Paulaitis (Mordovija), Sergejus

Kovaliovas (Mordovija), Viktoras Petkus (Cistopolio kalėjimas), Balys Gajauskas (Mordovija), Vladas Lapienis (tremtis Tėjoje), Antanas Terleckis (laukia teismo), Julius Sasnauskas (laukia teismo), Povilas Pečeliūnas (laukia teismo), Vytautas Skuodis (laukia teismo), Algirdas Statkevičius (laukia teismo), Anastazas Janušis (laukia teismo), Povilas Butas (laukia teismo), Genovaitė Navickaitė (laukia teismo), Ona Vitkauskaitė (laukia teismo), Jadvyga Stanelytė (laukia teismo) ir kiti neša nelaisvės pančius, kad tu galėtum laisvai gyventi ir tikėti!

Šiuo baigiamas "LKB Kronika" Nr. 44. (Red.)

Erdvėlaivis tiria mėnulį Titana

Mokslininkai laukia naujų žinių

Pasadena. — Erdvėlaivis „Voyager 1“ antradienį vidurnaktį pasiekė savo svarbiausią tikslą — Saturno planetą ir jos planetos didžiausią palydovą Titaną. Erdvėlaivis skrido į šį tikslą trejį metus ir padarė bilijoną mylių. Jo aparatai ir matavimo instrumentai veikia planingai, nors buvo pavojaus, kad erdvėlaivis gali susidurti su didesniu meteoritu.

Mokslininkus domina Titano atmosferos sudėtis, jos dydis. Žiūrint iš Žemės, Titanas atsimena padengtas debesimis ir garais ar migla. Net nežinoma, kiek dydžio tas mėnulis yra. Įdomu ir tos atmosferos cheminė sudėtis. Manoma, kad tai anglavandenių ir metano dujų mišinys.

Šio erdvėlaivio tyrimus seka kitas panašus erdvėlaivis, kuris prie Saturno pasirodys ateinančių metų rugpjūčio mėn. Mokslininkai mano, kad planetos žiedų, kurias matomas ir iš Žemės, yra tikstančią mažų mėnuliukų, kurie gali būti nuo kelių centimetrų iki kelių metrų dydžio. Iki šiol buvo žinomi trys Saturno žiedai, tačiau erdvėlaiviai jau nustatė, kad jų žiedų, aiškiai matomų atsiūstose nuotraukose gali būti iki šimto.

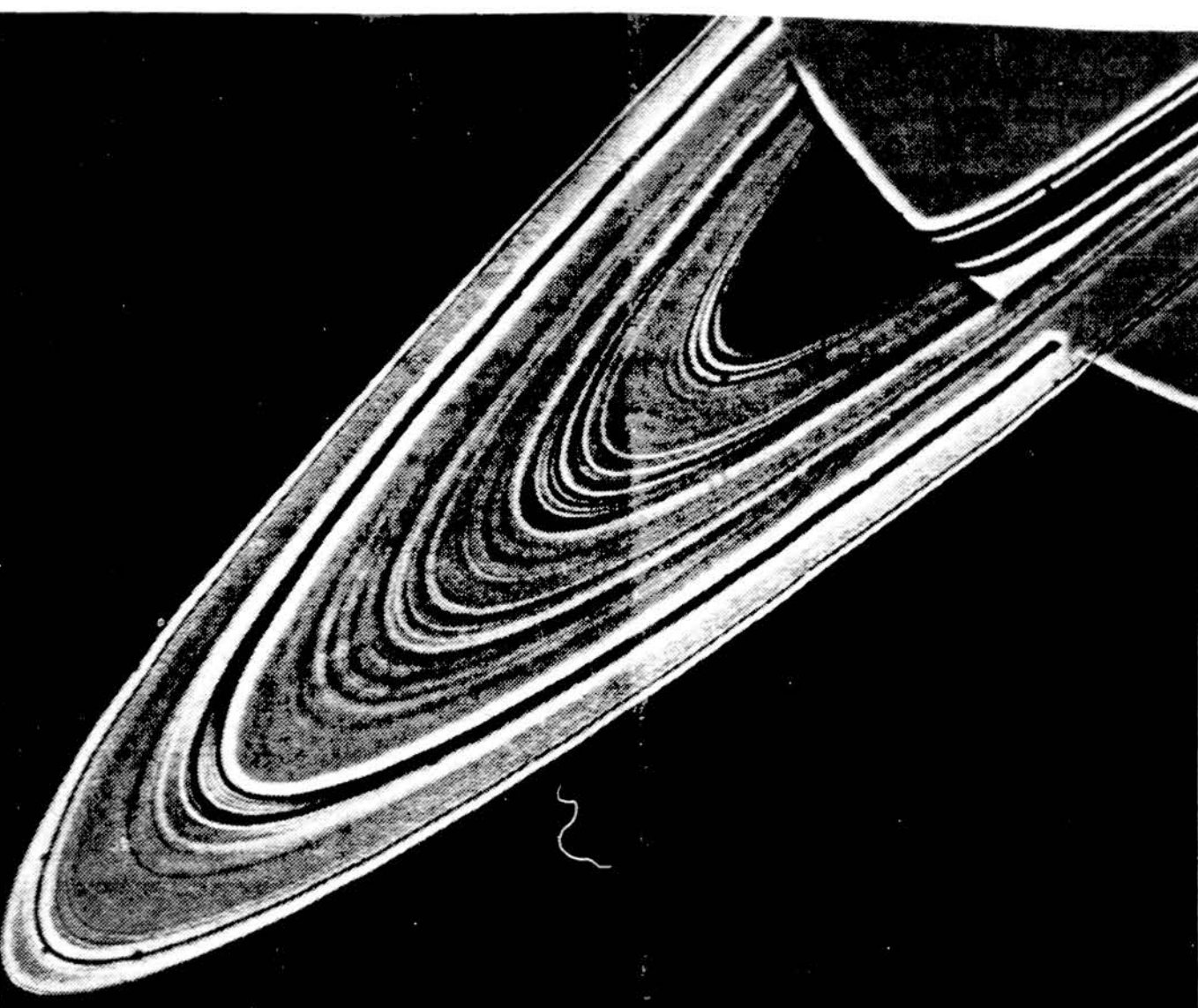
Irano ginklai Bagdado parodoje

Bagdadas. — Kariniai Irako sunkvežimiai ir platformos ant ratų veža į Iraką kariuomenės atimtus Irano ginklus. Keliose Irako miestuose jau įvyko tų ginklų parodos. Žmonės apžiūrinėja Irano tankus, šarvuotus, artilerijos pabūklus. Šalia JAV gynybos tankų M-47 ir M-60, Bagdado aikštėje matėsi ir britų „Chieftain“ tankai. Kai kurie mūsųose pamitai visai nesužaloję, kiti turi mūšių žymes.

Sunkieji ginklai parodai išstatyti Bagdado Azarba parke, o mažesnieji, rankų ginklai sudėti paviljonuose. Prie ginklų yra užrašai su modelio istorija, kur jis gamintas, kiek turi igulus, kaip toli šauda ir pan.

Vietnamiečiai labai nekenčia rusų

Bangkokas. — Užsienio diplomatai pripažįsta, kad vietnamiečiai labai nekenčia rusų. Tas su daro sunkumų kitiems baltodžiams pareigūnams Hanojuje ir buvusiam Saigone, dabartiniam Ho Chi Mingui. Kai kurie su miais ir šveicarai nešioja specialius marškinius, ant kurių užrašyta „Khong Phai LienKu“ („Aš ne rusas“). To reikalauja saugumas, pareiškė vienas Vakarų diplomatas. Kai kurios Vakarų ambasados skundėsi Hanojaus valdžiai, kad rusai dažnai vaidina kitų tautų narius, vadinant save prancūzais ar anglais. Vietname šiuo metu yra 6,000 rusų ir jie jaučia, kad yra vietinių labai nekenčiami. Vietnamiečiai net turi priežodį „Rusikai vyksta namo pilkuose maišuose“. Tai maišai, kuriuose vietnamiečiai laiduoja mirusius.

Prie Saturno planetos antradienį vidurnaktį priartėjo JAV erdvėlaivis „Voyager 1“. Planetos žiedų sudaro apie 100 atskirų žiedų, kuriuos sudaro didesni ir mažesni meteoritai. Nuotraukose mokslininkai jau rado tris naujus, iš Žemės nematytus planetos palydovus.

PASKUTINĖ 96-TOJO KONGRESO SESIJA

Daug narių suvažiavo atsisveikinti

Washingtonas. — Trečiadienį prasidėjo paskutinioji 96-tojo JAV kongreso sesija. Daugelis kongreso narių suvažiavo paskutinį kartą, nes lapkričio 4 d. rinkimuose jie pralaimėjo ir savo pareigas turės perleisti naujiems pakeitimams. Nors šių metų kongresas turi dar daug neatliktų darbų, iš jo nedaug laukiama. Prieš rinkimus senatą valdė demokratai 59-41 santykiu. Po rinkimų santykis pasikeitė 53-47 respublikonų naudai. Demokratai tebeturi daugumą Atstovų rūmuose, tačiau jų persvara sumažėjo 33 nariais ir dabar yra 243-192 santykiu.

Tarp nepriimtų 13-kos projektų svarbiausias yra 1981 metų biudžeto patvirtinimas. Atstovų rūmų biudžeto komitetas, lyg patikaudamas išrinktam prezidentui Ronaldui Reaganui, sumažino biudžetą 13 bil. dol. Demokratai aiškina, jog Reaganas savo kampanijoje kalbėdavo apie lėšų mažinimą, tai dabar tegu jis ir gautų sumažintą biudžetą. Kai kurie demokratų siūlo sumažinti pajamų mokesčius, tačiau tam priešinosi prezidentas Carteris ir demokratų vadai. Stebėtojai nurodo, kad biudžeto karpymo siūlymai yra ne tiek ekonominiai, kiek politiniai. Kai kurie rinkimus pralaimėję demokratų bando palikti būsimajai vyriausybei ekonominius spąstus.

Kongresas paliko neišspręstą Aliaskos žemių, draustiniais laikomų, klausimą. Neišspręstas klausimas, kur dėti branduolinių ir cheminių atmatas, kad jos nekenktų gyventojams. Buvo numatyta pakeisti baudžiamąjį kodeksą, paskelbti darbų programą jauniems amerikiečiams ir daug kitų projektų, kurie respublikonų vyriausybės nebus svarstomi.

Prieš rinkimus Atstovų rūmų pirmininkas Thomas O'Neill kalbėjo, jog šis kongresas dirbs iki „penkių minučių, prieš naujam susirenkant“, tačiau dabar spėjama, kad ši sesija skubės atlikti būtiniausius darbus ir už-

baigs sesiją Padėkos dieną, ar tuoj po jos.

Praėjusiuose rinkimuose didelį vaidmenį turėjo Nacionalinis Konservatorių Politinis Akcijos komitetas, nukreipęs savo lėšas ir veiklą prieš liberalinius demokratų. Šio komiteto pirmininkas Terry Dolan paskelbė, kad jau sudarytas planas pašalinti iš kongreso dar 17 demokratų ir tris respublikonų 1982 metų rinkimuose. Jie esą liberalai, dažnai balsuoja prieš JAV interesus, todėl jiems kongrese ne vieta. Tarp tų liberalų yra senatorius Edward Kennedy, sen. Matzenbaum iš Ohio, net nuosaikiais laikomi sen. Henry Jackson iš Washingtono ir sen. Daniel Moynihan iš New Yorko. Konservatorių komitetas nutraukė prieš tuos politikus veiklą, jei jie pasuktų į dešinę iki 1982 metų kongreso rinkimų, pasakė pirm. Dolan.

Įteikė kaltinimus

Pekinas. — Kinijos žinių agentūra paskelbė, jog kaltinamiesiems „Keturių gaujos“ nariams buvo įteikti oficialūs kaltinimai, kuriuos svarbiausias — planai nuversti vyriausybę ir įvesti fašistinę diktatūrą. Gaujos vadovė yra Mao Tse Tungo našlė Jiang Qing. Šalia keturių gaujos, yra dar šeši kaltinamieji — „Lin Biao Klinika“, pavadinta pagal buvusį gynybos ministrą, kuris žuvo 1971 m. Teismas gali prasidėti ateinančią savaitę.

Tailandija grasina išvaryti pabėgėlius

Bangkokas. — Raudonasis Kryžius ir Jungtinių Tautų Vakarų fondas paskelbė, kad bus sumažintas šalpos darbininkų skaičius ir nutraukiamas maisto siuntimas Kambodijos pabėgėliams. Tailandijos vyriausybė pagrįsino, kad kambodiečiai iš stovyklų bėgo, jog šis kongresas dirbs iki „penkių minučių, prieš naujam susirenkant“, tačiau dabar spėjama, kad ši sesija skubės atlikti būtiniausius darbus ir už-

TRUMPAI IŠ VISUR

— Ispanijos spauda plačiai aprašė pabaltiečių demonstracijas, ryšium su Madride prasidėjusia konferencija. Aštuoni lietuviai dalino prie konferencijos rūmų lapelius, kuriuose reikalaujama laisvės Lietuvai. Buvo suimti 6 latviai, tačiau greit paleisti.

— Žurnalas „Defence Week“ atidengė, kad sovietų bombonešiai bando surasti Amerikos gynyboje radaro tinklo „skylių“, pro kurias galėtų nepastebėti įskristi į JAV teritoriją. Panašų radarą „tuščių vietų“ randa ir narkotikų kontrabandininkai. Šiais metais aviacijos naikintuvai 143 kart buvo pakilę į orą su tikslu sovietų bombonešius, kurie pasirodė 200 mylių nuo JAV krantų ribose. Praėjusį šeštadienį paskelbta, kad rugsėjo 18 ir 24 dienomis Langely aviacijos bazės F-106 naikintuvai buvo pakilę su tikslu sovietų lėktuvų netoli Virginijos krantų.

— Ispanijos vyriausybė paskelbė, kad premjerui Beginui perėjus vyriausybę, Vakariniame krante buvo 24 žydų sodybos su 3,200 gyventojų, o dabar yra 68 sodybos su 17,400 žydų gyventojų.

— Zimbabvėje įvyko susikirtimas tarp premjero Mugabės rėmėjų ir vidaus reikalų ministro Nkomo šalininkų. Bulavayo mieste žuvo 16 žmonių ir šimtai buvo sužeisti.

— Pirmadienį Graikijoje įvyko generalinis streikas, 24 valandoms sustabdęs visą judėjimą. Parduotuvės buvo uždarytos, neveikė bankai ir mokyklos.

JAV delegacija grįžo iš Alžiro

Washingtonas. — Amerikos delegacija, kuri planavo lankytis Alžire, kol Irano vyriausybė atsisakė Amerikos raštą apie įkaitų paleidimo sąlygas, grįžo namo. Alžiras persiuntė Iranui Amerikos atsakymą į reikalavimus ir manoma, kad praėjus kelios dienoms, kol Iranas reaguos į Amerikos memorandumą, kuriame paaiškina mos legalinės ir finansinės problemos, kurias sukelia Irano sąlygos įkaitams paleisti.

Madrido konferencija prasidėjo laiku

Vliko ir diplomatinės tarnybos raštas

Madridas. — Europos Saugumo ir Kooperavimo konferencija buvo atidaryta numatyta lapkričio 11 dieną Ispanijos užsienio reikalų ministro Jose Pedro Perez Llorca 11:46 val. vakare, tačiau ji tęsėsi tik 2 minutes ir buvo atidėta. Parengiamosios konferencijos dalyviai buvo nuvarę po 40 val. derybų be pertraukos. Buvo bandoma susitarti dėl procedūros klausimų ir konferencijos darbotvarkės, tačiau — nepavyko. Sovietų Sąjunga ir satelitai nenusileido ir nenorėjo skirti laiko žmogaus teisių laužymo klausimams nagrinėti.

Prie konferencijos rūmų vyko demonstracijos, ispanų policija turėjo jas sklaidyti. Antradienį buvo suimti 39 asmenys, jų tarpe 4 amerikiečiai. Didžiausią įspūdį sukelė Philadelphia latvių liuteronų bažnyčios klebonas, kunigas Maris Kirsons, 40 metų amžiaus. Jis leido plastikinį kraują siurbtuvėly į savo venas ir laistė savo kraują ant sovietų vėliavos. Aplink šį protestą stebėjo žurnalistas ir diplomatai. Kunigas Kirsons pasakė susirinkusiems: „Šis latvio kraujas liejamas Madride ant komunistinės vėliavos yra protestas prieš sovietų genocidą Latvijoje ir kitose Baltijos valstybėse“. Latvija, Estija ir Lietuva, pažymiai užsienio spaudos agentūros, buvo 1940 m. sovietų kariuomenės okupuotos ir įjungtos į Sovietų Sąjungą.

Madrido konferencijos programa prieš sovietų miestuose įvyko žydų protesto demonstracijos, apėmė 200 žydų aktyvistų, protestuodami prieš emigracijos suvaržymus, paskelbė bado streikus, kurie tęsis tris dienas. Aukščiausiajai sovietų tarybai pasiūstas žydų skundas, kad vyriausybė laužo savo pažadus laisvajai emigracijai įgyvendinti.

Kaip jau buvo pranešta, VLI Ko pirmininkas dr. K. Bobelis įteikė memorandumus apie „žmogaus teises“ dvylikai Madrido konferencijoje dalyvaujančių vyriausybų: Italijai, Vokietijai, Šveicarijai, Lichtenšteiniui, Belgijai, Anglijai, Danijai, Prancūzijai, Ispanijai, Portugalijai, Liuksemburgui ir Vatikanui. Likusioms penkiolikai vyriausybų šis Lietuvos Diplomatinės Tarnybos Sefo, Stasio Lozoraičio, ir VLIKO pirmininko bendrai pasirašytas memorandumas išsiuntinetas paštu.

Memorandume apžvelgiamas 45 baltų protestas prieš Hitlerio — Stalino pakta, didžiųjų Vakarų valstybių atsisakymas pripažinti neteisėtą Lietuvos, Latvijos ir Estijos aneksavimą, ir „esminių laisvių ir pagrindinių žmogaus teisių“ pažeidinėjamai Lietuvoje.

Irakas ragina sumušti persus

Bagdadas. — Irako prezidentas Husseinas musulmonų naujųjų metų progą pasakijoje kalboje šaukė visus musulmonus į šventą karą prieš persus, islamo priešus, kurie sužalojo tikrąjį islamą. Musulmonų naujieji metai mini pranašo Mohammedo bėgimą iš Mekos į Mediną.

Iranas paskelbė, kad elektros gamyba bus smarkiai sumažinta, cukrus bus normuojamas, o gazo lino ir žibalo kainos pakeliamos 300 nuoš. Karas jau privertė Iraną gazoliną normuoti.

gaus teisių“ pažeidinėjamai Lietuvoje. Laisvųjų kraštų vyriausybės memorandumuose prašomos „Siekti Helsinkio baigminio akto įgyvendinimo“, reikalaujant, kad Sovietų Sąjunga:

1. Atitrauktų iš Lietuvos visas savo karines pajėgas bei politinius, administracinius ir policijos kadrus iki 1920 m. liepos 12 d. Lietuvos — Sovietų Sąjungos taikos sutartyje atžymėtų sienų;

2. Paleistų visus lietuvių tautybės politinius kalinius iš kalėjimų, lagerių, psichiatrinų, vidinės tremties ir kitų nelaisvės vietų, įskaitant prievartinę karinę tarnybą sovietų armijoje, ir leistų jiems grįžti į Lietuvą.

3. Nustotų oficialiai persekijuojančius asmenis, kurie nori praktikuoti savo religiją, laikytis savo kultūrinių tradicijų, ar ginti pagrindines laisvės ir žmogaus teises, naudojantis tarptautinių dokumentų suteiktomis žmogaus teisėmis.

Konferencijos dalyviai taip pat prašomi „įgyvendinti tarptautinę procedūrą, kuri sovietų ginkluotoms pajėgoms ir kitiems kadrams pasitraukus iš Lietuvos teritorijos, įgalintų lietuvių tautą praversti laisvus rinkimus ir atstatyti suvereniską Lietuvos vyriausybės institucijas ir tuomi savo nepriklausomą valstybinę egzistenciją“.

Demonstracija prie paminklo žuvusiems

Varšuva. — Apie 15,000 lenkų antradienio vakare dalyvavo su uždegtomis žvakėmis eisenoje iš Sv. Jono katedros į senąjį miesto dalį, kur prie Nežinomojo kareivio kapo įvyko mitingas. Jame buvo paminėta Lenkijos nepriklausomybės sukaustytas ir išreikštas džiaugsmas dėl Solidarumo darbininkų unijų laimėjimo Lenkijos teisme. Milicija suėmė demonstracijos organizatorių Wojciech Ziembinski, kuris kaltinamas „judėjimo trukdymu“. Padėjus vainiką prie žuvusių už Lenkijos nepriklausomybę paminklo, vienas kunigas sukalbėjo maldą, kurioje suminėjo ir žuvusius nuo komunistų partijos saugumo milicijos ir nuo sovietų karo jėgų.

Žygiai sustabdyti naftos šalių karą

Teheranas. — Irano vyriausiosios gynybos tarnyba nagrinėja Irako taikos pasiūlymus, atvežtus į Iraną Kubos užsienio reikalų ministro Isidoro Malmierca. Jungtinės Tautos paprašė Švedijos buvusį premjerą Olof Palme, kad jis tarpininkautų ir padėtų paskelbti Irako — Irano karo pailubas. Irano prezidentas Bani Sadras pakartojo, kad visi tarpininkavimai neturi prasmės, kol Irako kareiviai nepasitrauks iš savo teritoriją. Mūšiai trijuose frontuose kiek apri-
mto.

KALENDORIUS

Lapkričio 13 d.: Valentinas, Pranciška, Narvydas, Grožilė. Lapkričio 14 d.: Jukundas, Veneranda, Ramantas, Saulėnė. Saulė teko 6:37, leidžiasi 4:33

ORAS

Apsniaukę, šilčiau, temperatūra dieną 60 l., naktį 40 l.

LIETUVOS VYČIŲ SUVAŽIAVIMAS

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu:
E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, IL 60632

VYČIŲ SUVAŽIAVIMAS ELIZABETHE

Spalio 5 d. Elizabetho mieste, New Jersey valstijoje, buvo Vyčių Atlanto pakrančių apygardos suvažiavimas. 52 kuopos rūpinosi iš toliau atvažiuojančius. Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje buvo mišios, o po jų pusrūčiai parapijos salėje.

Po pusrūčių apygardos pirmininkas Laurynas Janonis atidarė suvažiavimo posėdį. Maldą sukalbėjo kun. Petras Žemėkis. 52 kuopos vardu suvažiavimą sveikino Ona Mitchell. Janina Janonienė perskaitė protokolą praėjusio suvažiavimo, įvykusio birželio 1 d. Philadelphiajioje. Millie Pietz pranešė apie apygardos išdėstą, o Elena Šaulytė apie išdėstą reviziją.

Pirmininkas Laurynas Janonis patiekė suvažiavimui savo pranešimą. Apygardoje esą 19 eilinių kuopų ir 6 kuopos jaunųjų. Apygardos festivalis, įvykęs balandžio 20 d. Atsimainymo parapijos salėje Maspetho mieste, pasisekė. Sekantis festivalis busioje toje pačioje vietoje 1981 m. balandžio 26 d. 68-tasis vyčių seimas busioje Scrantono mieste rugpjūčio 19-23 dienomis.

Apie praėjusį vyčių seimą Bostono papasakojo Jovita Sleder ir Adelė Daugirdienė. Kun. Pranas Bulova kalbėjo apie tikėjimą. Devyni nutarimai buvo padaryti, o vienas paspylomas nepraejo.

Apygardos valdybą išrinkti: dvasios vadu — kun. Pranas Bulova, pirmininku — Laurynas Janonis, vicepirmininkais — Jonas Antanavičius ir Brolis Jurgis Petcavage, protokolų sekretorė — Janina Janonienė, narių reikalams sekretoriumi — Jonas Adomėnas, išdėstui — Connie Siatsis, išdėsto globoja — Elena Šaulytė. Lietuvos reikalų komitetai sudarys Elena Jurkuvienė, Bronė Avizienė ir Dalė Bulvičienė. Spaudos reikalams rūpintis Adelė Daugirdienė, kultūros reikalams — Regina Kot. Ritualų komitetai sudarys Jovita Sleder, Antanina Adomėnienė, Juozas Remeika ir Ieva Kazokienė.

„Vyčių“ redaktorė Loreta Stukienė pasakojo, kad brangiai atsineša išsiuntinėti „Vyčių“. Prašė duoti skelbimus ir sveikinimus į kalėdinį numerį. Daugelio kuopų atstovai kalbėjo apie savo kuopų veiklą. Albertas Monkevičius mandatų komisijos vardu pranešė, kad suvažiavime dalyvauja 105 asmenys.

Sekantis Atlanto pakrančių apygardos suvažiavimas bus ateinančiais metais, kovo 8 d. Brooklyne. Jį globoja 41 vyčių kuopa, kurios pirmininkė yra Elena Kulber.

110 kuopa paprašė pinigų pirkti lietuviškoms knygoms, kurios bus padėtos Maspetho viešojoje bibliotekoje. Prašymas patenkintas. Tos kuopos Kūčios bus gruodžio 21 d. Atsimainymo parapijos salėje, Maspetho mieste. Po kuopos susirinkimo lapkričio 5 d. bus kalėdinis pobūvis.

Suvažiavimo posėdį baigiant, maldą sukalbėjo kun. Pranas Bulova. Sekė skani vakarienė, už kurią dėkoti reikėjo 52 kuopai.

Helen Venis

SOKIAI CHICAGOJE

Illinois - Indianos vyčių apygardoje yra 6 kuopos, tautinių šokių grupė ir choras. Kiek

viena iš tų grupių metų bėgyje suruošia koki nors renginį. Jis yra ruošiamas tam, kad būtų pinigų tolimesnei veiklai. 112 kuopos mėnuo pasinaudojo Vyčių sale yra lapkritis.

Lapkričio mėnesį 112-ta kuopa Vyčių salėje suruošė šokių. Jie buvo jungiami su spalio pabaigos kaukių papročiais. Įžengusius į salę pasitiko vėlnias, raudonu apsiaustu švaistydami. Vaikštinoje ir ragana su šluota, ir jos palydovai — katinas ir varna. Matėsi ir daugiau kaukių. Jie suteikė vakarui savotišką linksmą charakterį.

Šokiai sutraukė daugiau kaip 150 žmonių. Kelis status buvo užėmė didieji Chicago vyčių veikėjai: Brazilai, Petraičiai, Mockai, Dagaiai, Zakarkos, E. Rogers, I. Sankutė, O.M. Kaselienė, Paliulioniai, A. Sereika, E. Kasputienė, S. Klatt, ir daug kitų. Buvo atėjęs ir karo veteranas vytytis Jonas Paukštis, kuris tada kandidatavo į Illinois seimelį. Jis prašė, kad vyčiai už jį balsuotų.

Illinois — Indianos apygardos pirmininkas Vincas Samoška priminė šokių dalyviams, kad lapkričio 16 d. Šv. Mergeles Marijos Gimimo bažnyčioje bus laikomos mišios už apygardos mirusių narių. Po mišių visi važiuos į Šarkos restoraną pusrūčiams.

Šokiams grojo Waley Tenclinger orkestras. Daug buvo šokama bendruose rateliuose, kaip būdavo daroma Lietuvoje.

Didžiulis stalas buvo apkrautas vertingomis dovanomis, kurias buvo suaukoję Chicago prekybininkai ir šiaip geri žmonės. Buvo ir skanaus maisto, kurį paruošusios buvo darbdėtosios 112 kuopos vytytės. Ir baras veikė. Skanių skaniausių gėrimų galėjai paragauti.

Šokių rengimo komitetui vadovavo Albertas Zakarka. Šokiai buvo sėkmingi. Nuotaika svečių buvo puikiai. Bet valandos nestovėjo vietoje, tos linksmybės, kaip ir viskas, turėjo pasibaigti. Reikėjo palikti salę ir eiti namo, per nukritusius medžių lapais apdengtus šaligatvius.

E. Pakalniškienė

MIŠIOS CHICAGOJE

Mišios už mirusius vyčius Chicagoje bus šį sekmadienį, lapkričio 16 d., Šv. Mergeles

Tadas Kulbis vaidina kvieslį ir kviečia visus stovyklautojus atsilankyti į „lietuviškas vestuves“.

Nuotr. Rūtos Musonytės

„Sekminių vainikas“ statomas šį seštadienį, lapkričio 15 d. 7 val. vak. Kultūros centre. Nuotraukoje matome vieną sceną iš gastrolių Clevelande

Nuotr. V. Bacevičiaus

ATŠVENTEM „DIRVOS“ SUKAKTĮ — PAGERBĖM V. ALANTĄ

Saulėtą, vėsią lapkričio antrąjį arti šimto tautiečių susirinko į Lietuvių namus. Tikslas — paminėti „Dirvos“ savaitraščio 65-rių metų sukaktį ir pagerbti šiemetinį „Dirvos“ novelės laureatą Vytautą Alantą.

Akademinių dalių pradėjo renginio šeimininkas — ALTS Detroito skyriaus pirmininkas Jonas Svoba. Programos vadovė pakvietė mokytoją ir skaitytoją Vytautą Alantą.

Akademinių dalių pradėjo renginio šeimininkas — ALTS Detroito skyriaus pirmininkas Jonas Svoba. Programos vadovė pakvietė mokytoją ir skaitytoją Vytautą Alantą.

Isvydome aktorį Karolį Balį. Visų pirma jis daliai paskaitė ištrauką iš premijutos V. Alanto novelės. Po to, priminę, kad JLS Detroito skyriaus v-bos rengta Kristijono Donelaičio 200 metų mirties minėjimą „sugrąžėjo net... 28 žmonės“, tad čia susirinkusiai keli kartus didesnei auditorijai pateiksias vieną iš tenai skaitytų dalykų, atmintinai išdeklamavo „Rudens gėrybių“ ilgesnį ištrauką. Tos ištraukos interpretacija šiame dienraštyje jau teko kartą džiaugtis ir galui patvirtinti, jog ir dabar buvo atliktą puikiai.

Mainėjimas baigtas J. Svobos padėka ir visų giedamų Lietuvos himnu.

Scenos gilumoje švietė didžiulis transparentas, bylojantis, jog „DIRVA 65 METAI TAUTOS SARGYBOJE“.

Alfonsas Nakas

JONO KAVALIAUSKO NETEKUS

Po sunkios ligos spalio 26 d. Detroito užgeso 73 m. marijampolietis, tauraus lietuvių, Jono Kavaliausko gyvybė. Dvasiniai pagūdė ir paskutinis sakramentas suteikė klebonas Viktoras Kriščiūnėvičius. Buvo pašarvotas Harris laidotuvių namuose.

Atsisveikinimo vakarą prisirinko pilna koplyčia draugų, pažįstamų, kurie su Windsor klebonu kun. Dominiku Lengvinu sukalbėjo rožinį. Laidojimo direktorė Jolanta Zaprackienė tarė prasmingą atsisveikinimo žodį, jautriai pradėdama Audronės eilėraščių „Rudenio rytą“. Dr. Kazys Karvelis atsisveikino draugų, pažįstamų, organizacijų ir savo vardu. Išvardino gerosios velionės brožus, kaip ramaus būdo.

Detroito Lietuvių namuose, Vilijos draugijos vicepirmininkai iš Clevelando dr. Viktoras Stankus ir Aleksas Laikūnas iškėlė rašyt. Vytautui Alantui 500 dol. skirtą Simo Kaselionio, premiją už parašytą novelę — „Mėnesienos siuita Baublio Paunksmėje“. Iš k. ALTS-gos Detroito skyr. pirtm. J. Svoba, A. Laikūnas, rašyt. V. Alantas, I. Alantienė ir dr. V. Stankus.

Nuotr. K. Sragausko

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays. Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje U.S.A.	40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savaitiniis	25.00	15.00	

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiūra. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

bel Orient“ paskutinė ir naujausia PRANO išraižyta knyga. Iš knygų bus galima įsigyti individualias iliustracijas. Apie šią retą meno sritį dailininkas duos pašnekesį „Modernioji bibliografija“ šį sekmadienį 12 val.

Pranas savo srityje Paryžiuje yra smarkiai pasižymėjęs. Jis gimė Lietuvoje, o nuo 1945 metų gyvena Paryžiuje, kur studijavo tapybą pas garsų prancūzų menininką Fernand Leger, o litografiją — Ecole National des Beaux Arts.

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 — 5:00 val. popiet, treč. ir šešt. tik susitarus

DR. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirm., antr., ketv. 1-4 ir 7-9; antr., ir penkt. 10-4; šešt., 10-3 val.

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JO KSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. FERD. VYT. KAUNAS

Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Dailininko kūryba pasižymi dinamiškumu, linijos ekspresyvumu bei tikslumu, jo inkaiblokai — spalvų turiningumu. Prancūzų grafikos žurnalas „Nouvelles de l'Estampe“ sekančiai pasisako: „Dailininkas mėgstą visa tai, kas yra gyva, kas juda, keičia savo išvaizdą bei formą... savo graviūras kartais jis komponuoja tarytum sienų tapybą, kartais tik kokias architektūrinės kompozicijas, o kartais kaip kilimų eskizus su labai (Nukelta į 5 psl.)

Advokatai Draugija

VALDEMARAS BYLATTIS
DR. VINCAS BRIZGYS
Tėsių daktarai
2456 W. 69th St., Chicago, Ill.
Vini tel. 778-8000
Valandos pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. R. KIRSTUK

Lietuvių gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. J. MEŠKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penktad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elyria, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą.

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880; rezid. 448-5545

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus

DR. PETRAS ŽLIUBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 šeštadieniais pagal susitarimą.

Darbininkai griauja

RUSIJOS IMPERIJA

Gdanskio darbininkų streikas palauf lenkų komunistų partijos viršenybę ir autoritetą, kai partija turėjo nusileisti ir pripažinti darbininkų unijai nepriklausomybę. Tai yra pirmas toks marksistinio komunizmo nusileidimas, kurį valdo komunistinis režimas. Partija marksistinio socializmo santvarkoje visur laikoma neklaidinga. Ji yra aukščiausias ir paskutinis autoritetas. Jei kur nors kas nesiseka, tai niekad nebus kalta partija ar sistema, bet žmonės, kurie padarė klaidas. Po partijos nusileidimo darbininkų unijai Gierk turėjo pasiūlyti išvadovybę. Jo vietą atstovavo Maskvai ištikimas Stanislovas Kania. Šis pareiškė, kad socialinėje sistemoje yra ribos, kurių negalima peržengti. Tą patį sakini kartojo ir Gierk, bet tos ribos buvo peržengtos.

Prieš porą savaitę Lenkijoje vėl prasidėjo didelė įtampa, kuri nebuvo aišku, kaip turės baigtis. Žemesnysis teismas parodė solidarumą darbininkų unijai, pripažino jos chartę, bet įterpė vieną paragrafą, kuriuo pripažįstama, kad Lenkijoje visuose reikaluose turi būti aukščiausia instancija komunistų partija, kurios nutarimų turi klausyti ir darbininkų unijos. Išeitų, kad unija, priimdama tokį paragrafą, negalės turėti pilnos laisvės ir nepriklausomybės. Teismas norėjo gėbti socializmo ribas, apie kurias kalbėjo Stanislovas Kania, kad jį negalima peržengti.

Unijos vadai kreipėsi į vyriausią teismo tribunolą su prašymu, kad būtų iš charakterio išimtas tas kontraversinis paragrafas ir tuo būdu grąžinta unijai visiškai laisvė ir nepriklausomybė. Vyriausybė pradėjo barti komunistus, kurie solidarizuoja su darbininkais, grasindami juos išmesti iš partijos. Pereitą sekmadienį Maskvos televizijoje buvo parodytos vietovės, kur bus atliekami sovietų ir lenkų karių pajėgų manevrai. Buvo parodytos Lenkijos pajūrio vietovės, kur vyksta darbininkijos neramumai. Tuo būdu buvo duotas ženklas, kad Maskva remia Lenkijos vyriausybę ir jos reikalavimus gali paremti kariška jėga. Lenkijos televizijos stotys davė daugiau detalių ir žinių apie tuos ruošiamus bendrus manevrus pajūrio srityse. Valdžios grasinimai ir skelbiamos žinios apie manevrus buvo reikalingos, kad darbininkų unijos vadai susiprastų ir nusileistų vyriausybei, kuri charteryje užsipyrė įdėti tik vieną paragrafą. Bet unijos vadai nenorėjo nė girdėti apie charterio pakeitimą ir paskelbė, kad bus pradėtas visuotinis streikas, jei iki pirmadienio, atseit, iki lapkričio 10 d., vyriausias teismas nepažins originaliojo charterio.

Europos spauda visai spėjo, bet lenkų vyriausybė pabūgo naujo streiko ir turėjo darbininkams nusileisti, — vyriausias teismas nusprendė priimti ir patvirtinti unijos originalųjį chartę. Darbininkų unija laimėjo prieš partiją ir vyriausybę, bet kas toliau bus, galima tik spėti. Jei darbininkija turės visišką laisvę, tai nebus Lenkijoje tikro komunizmo.

Visoje sovietų imperijoje nėra tokios autonomijos, kokia išsiskiria Lenkijos darbininkų unijos. Šitas laimėjimas yra ženklas, kad gali suirti visa komunistinė sistema. Maskvai turėtų būti labai aišku, kad Rytų Europoje komunizmo vergija gali būti išar-

dyta lengviau su darbininkų streikais kaip su revoliucija, kuri komunistinėje sistemoje neįmanoma, nors Vakarai vis dar kalba apie revoliuciją. Streikai įrodo, kad pakeitimai turės įvykti iš sistemos nepajėgumo prisitaikyti prie ekonominės tikrovės.

Maskvos radijas šaukė, kad Lenkijos streikus iššaukė antisocialistiniai elementai. Maskva apkaltino Ameriką ir Vakarų Europą, kai šie tylėjo ir vis Sovietų Rusijai pataikavo. Sovietuose visada kas nors turi būti kaltas, bet tik ne sistema. Dabar ir kitų satelitinių kraštų darbininkai turės pavyzdį, kad galima išsikvoti autonomiją ir pagerinti visą gyvenimo būklę. Darbininkijai būti nepriklausomai nuo partijos reikiama didelė pralaimėjimų visai komunistinei sistemai Partija skelbia, kad jos pagrindinis uždavinys yra veikti darbininkų vardu, o darbininkų unijos, atsiskyrusios ir nuo partijos nepriklausomos, veiks savo vardu.

Valstybiniame gyvenime ekonomija ir politika nėra lengvai atskiriamos, juo labiau jos nėra atskiriamos socialinėje sistemoje. Darbininkijai turint nepriklausomas unijas, partija negalės daryti ekonominių planavimų, kiek ir kur išleisti, ar kaip gėrybes paskirstyti. Lenkijos darbininkų laimėjimai gali užkrėsti visus sovietų darbininkus, kurie yra nusivylę komunistų sistema. Ta sistema laiko juos paveržtus.

Londono laikraštis "The Economist" rašo, kad krizė Lenkijoje gali būti visos Sovietų Rusijos sumukimo pradžia. Sovietų Rusija turi daug įsipareigojimų svetimuose kraštuose. Visoms toms užsienio avantiūroms reikia viduje stiprios ekonomijos. "The Economist" rašo, kad tik Kubai ir Vietnamui kasmet reikia duoti 4 milijonų dolerių paramą. Angola, Etiopija, Pietų Jemenas buvo įvestas į Europą. Karas Europoje buvo sutiktas nenoromis ir jis didžiulias valstybes užklupo nepasiruošusias. Šešeri metai prieš Hirošimą (kur buvo numesta jau pirmoji atominė bomba) Didžioji Britanija ištraukė iš mūzijos 300 šimtų metų patrankas, prancūzai pasiuntė Suomijai ginklus, varotus dar Krymo kare, Norvegijos laivynas ištraukė iš savo fiordų karo laivus statytus 1858 metais. Anglijos karalius Jurgis VI-sis Buckinghamo rūmų parke pradėjo mokyti šaudyti iš pistoleto.

Rusijos vadai neturi naujų idėjų pasauliui. Jie turi didelę karinę jėgą, bet ir ši nėra be ribų. Su karine jėga sutriuškino Vengriją ir Čekoslovakiją dabar vykdo invaziją Afganistane. Karinė jėga ir žudymai betgi negali užkariauti žmogaus minties ir jo širdies. Nikita Chruščiovas, yra pasakęs, kad negali ir rojų suvartyti žmonių prievarta ir paskui patatyti prie užtvartų kareivius.

Socialistinių rojų betgi rusų imperija kūrė prievarta ir dabar saugo su ginkluota kariuomene daugiau kaip 60 metų. Pavergtieji buvo sudėję daug vilčių į Vakarus, bet Vakarai tik kalbėjo ir drąsino, o nieko pavergtiems nepadėjo. Paryžiaus žurnalas "L'Express" rašo, kad Vakarų vyriausybės Vengrijos sukilėlius 1956 m. drąsino ir net kurstė, bet juos kovoje apleido. Visa pagalba buvusi iš Amerikos, kad Eisenhoweris pasiuntė viceprezidentą Niksoną aplankyti Vienoje Vengrijos pabėgėlius.

"L'Express" žurnalas rašo, kad sovietų pavergtieji žmonės yra nusivylę Vakarais, ir viskas, ką jie gali padaryti, tai yra ekonominis spaudimas iš vidaus, ką lenkų darbininkai parodė. Darbininkai sugriau Rusijos imperiją. V. Rmš.

Kongreso Rūmų patalpose įvyko kongresmanų ir senatorių priėmimas. Priėmimo dalyvavo kongresmanai ir senatoriai, kurie prisidėjo prie bandymo atvesti 18 lietuvių demonstrantų prie Sovietų Ambasados bylos. Demonstrantų teismas yra atidėtas iki gruodžio 3 d., 1980. Fo tografijoje iš kairės: Viktoras Nakas, Asta Banionytė-Connor, sen. Levin (D-Mi.), Ernestas Raskauskas (demonstrantų advokatas), ir Gintė Damuštė. Kongr. Charles Dougherty (R-Pa.) dėka, sunkiai gaunamos patalpos buvo priėmamos.

AR SĄLYGOS YRA PALANKIOS III-JAM PASAULINIAM KARUI?

J.V. SŪDUVAS

Tokia antraštė AP žurnalistas George F. Will, "The Hartford Courant," š.m. rugsėjo mėnesio numerįje analizuoja Anglijos NATO (North Atlantic Treaty Organization) aukšto karininko išleista į Europoje daugiausia perkamą novelę: "The Third World War: August 1985." Jo kai kurias būdingesnes mintis čia panagrinėsime. Siemet rugsėjo mėnesio I-mą dieną suėjo 40 metų, kaip prasidėjo II-rasis Pasaulinis karas. Deja, rašo George Will, labai apgailestina, bet kartu ir suprantama, kad ši taip reikšminga sukaktis, palyginus su Vakarų Europa, Amerikoje praėjo veik nepastebėta. Traagiška istorinė sukaktis didžiojo globalinio karo, kurio metu 20 milijonų žmonių mirė frontuose, sudaugytų miestų griuvėsiuose ir koncentracijos lageriuose vien dėlto, kad viena diktatūra pakeistų kitą. O kur tautų laisvės ir žmogaus teisių idealai?...

1917 metais Vokietija pasiuntė Leniną į Rusiją. Nacių Sovietų susitarimu, arba Molotovo - Ribbentropo paktu Stalinas buvo įvestas į Europą. Karas Europoje buvo sutiktas nenoromis ir jis didžiulias valstybes užklupo nepasiruošusias. Šešeri metai prieš Hirošimą (kur buvo numesta jau pirmoji atominė bomba) Didžioji Britanija ištraukė iš mūzijos 300 šimtų metų patrankas, prancūzai pasiuntė Suomijai ginklus, varotus dar Krymo kare, Norvegijos laivynas ištraukė iš savo fiordų karo laivus statytus 1858 metais. Anglijos karalius Jurgis VI-sis Buckinghamo rūmų parke pradėjo mokyti šaudyti iš pistoleto.

Taip amerikietis žurnalistas G. Will pajuokia europiečių pasirošimą karui, žinoma, samoningai nutylėdamas, kiek karui buvo pasiruošusi Amerika, bet čia jau kita tema.

Toliau G.F. Will cituoja amerikiečio istoriko Lukacs knygos: "The Last European War: September 1939 - December 1941" ištrauką: "... Spalių 15 dieną 1941 metais buvo pats didžiausias judėjimo susikimimas Maskvos istorijoje, kada aukštieji Sovietų valdžios pareigūnai ir privileijuoti partitaičiai skubėjo su savo manta pabėgti iš Maskvos į Rytus, vokiečių armijoms priartėjus tik 40 kilometrų nuo Sovietų sostinės. Vieno vokiečių parašutinininkų pulko užteko užimti panikos judėjimo Maskvą. ... Po 1941 metų — rašo toliau G.F. Will — Jungtinės Amerikos Valstybės įstojus į karą, Hitleris jo jau negalėjo laimėti. Nuo tos datos Europos likimas priklausė nuo dviejų pasaulinių galybių: U.S. IR U.S.S.R. (Amerikos ir Sovietų Sąjungos) ...". Žinoma, samoningai nutylėdamas, arba nenuisimanydamas, kas būdinga amerikiečių spaudoje, kad Sovietų Sąjungą pasauline galybe padarė tik Amerikos politinis akumas. Britų vokiečių pirmas didesnis karinių jėgų susidūrimas įvyko tik 1940 metų balandžio 20 dieną, penkiolikiai mėnesiai praėjus nuo karo paskelbimo, prie Narviko Norvegijoje, tačiau Hitlerio užėmimas Norvegijos ir Danijos W. Churchillį pastatė D. Britanijos valdžios priešakyje ir išskleidė paskutines Amerikos izoliacinės politikos vil-

tytis, ypatingai Viduriniuose Vakaruose, kur daugiausia gyvena skandinavų kilmės amerikiečiai.

Karo pradžioje vokiečiai pasiekė savo greitųjų pergalių tik kas savo didelės modernių ginklų koncentracijos, pažymi George Will, visai neminėdamas vokiečių taktikos ir gero kariuomenės paruošimo, ko trūko sąjungininkams karo pradžioje. Tuo tarpu, kaip pastebi Lukacs, 1939 metais Vokietijos lėktuvų produkcija buvo ta pati, kaip Anglijos. Vokiečių tankų produkcija buvo mažesnė už britų. Anglų ir Prancūzijos karo laivynas buvo didesnis, negu Vokietijos. Ir vokiečiai per visą karo laiką nepastatė didesnio karo laivo, kaip naikintojų. Tačiau Hitleris buvo pats gabiausias kūrėjas tautinio vokiečių tikėjimo į Vokietijos ateitį — pažymi Lukacs.

Antrasis Pasaulinis karas prasidėjo dėl tuo metu vyrausio didelio Vakarų demokratų moralinio, ne materialinio, silpnumo pasipriešinti agresijai, nors tos abidvi ydos eina drauge. O kaip šiuo metu? Praėjus keturiasdešimt metų nuo žmonių katastrofos tuo pačios priežastys dar sunkesnės vėl vargina Vakarų demokratijas. Tik pažūrėkim, pavyzdžiui, rašo G. Will, skubėjimą, akla skubėjimą pasirašyti su Sovietais SALT II sutartį, nekreipiant į rimtus karščių, blaivesnių senatorių įspėjimus Senato diskusijose, kad Salto sutartis tik laikinai užtūšuos Amerikos karininkų silpnumą ir atidarys platesnę kelią Sovietų ginklavimuisi. Šitoki ir kiti panašūs Vakarų demokratų moralinio silp-

kalvotas. Prie New Yorko buvo prijungtas 1898 metais. Vietovė iš indėnų nupirko Olandų West India Companija. Dalį tos žemės bendrovė pardavė skandinavui Jonui Bronx, kurio vardu buvo pavadinta ši vietovė. Jis, kartu su kitais anglų kolonistais per revoliuciją palaikė britus. 1840 m. Bronks ir Harlemo šiaurinėje dalyje apsigyveno airiai ir vokiečiai, kurie padėjo pastatyti Harlemą ir Hudsono upės geležinkelį. Jame veikia Forthamo katalikų universitetas, kuriame dėstė net 5-ki lietuviai profesorai, Bronks žvėrynas, New Yorko botanikos sodas, knygynai, mokslo ir kitos įstaigos, jų tarpe prekybos ir priemonės įmonės.

Bronks yra didelių ir gražių namų. Iš jų didžiausias yra Yankee stadionas, pastatytas 1923 m., užimantis kelis akurus žemės. Jame telpa apie 20.000 žiūrovų. Tame stadione įvyksta ne tik sporto varžybos, bet taip pat dideli susirinkimai ir net pamaldos, kai atvyksta, pvz., popiežius. Tokiose pamaldose, yra dalyvavę net apie 80.000 žmonių.

State Island (Richmond)

State Island yra į pietvakarius nuo Manhatano. Tai vidutinio dydžio sala, 14 mylių ilgio ir 7 mylių pločio, išvaizda panaši į trikampį. Aukščiausia vieta yra Todt Hill St. George mieste, 400 pėdų virš jūros. Tai aukščiausia vieta tarp Maine ir Floridos valstijų Atlanto pakrastyje. "State Island" pavadinimą davė Henry Hudson 1609 m. Prieš olandų kolonizaciją saloje gyveno Unami indėnai, kurie ilgai kovojo su kolonistais. State Island kolonistai iš indėnų buvo nupirkę net penkis kartus, kol joje įsi-stiprino.

Kai anglai 1664 m. paėmė New Yorką, tuomet vadinama New Amsterdam, State Island padarė

PASITARIMAS MADRIDO KONFERENCIJOS REIKALU

JAV Lietuvių Bendruomenės Visuomeninių reikalų tarybos pastangomis lapkričio 2 d. Brooklyne Kultūros Židinio patalpose buvo sušauktas pasitarimas artėjančios Madrido konferencijos reikalui. Pasitarime dalyvavo iš Washingtono atvykęs Lietuvių Žmogaus teisių komisijos pirmininkas dr. Domas Krivickas, Lietuvių Helsinkio sutarimų paklusimui sekti komiteto narys Tomas Venclova, Lietuvių Religinės šalpos direktorius kun. K. Pugevičius, Lietuvių Informacijos centro pareigūnė Gintė Damuštė, Pasaulio LB Visuomeninių reikalų komisijos nariai dr. Bronius Nemickas ir Bronius Bieliukas ir JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos nariai Rimas Česonis, Algimantas Gečys ir Algimantas Gureckas. Pasitarimui pirmininkavo JAV LB Visuom. reik. tarybos pirm. Alg. Gečys.

Pasitarimas buvo sušauktas susipažinti su atstovaujama vienetų atliktais darbais, jų paruošta dokumentacija, aptarti kai kuriuos reikiamus papildymus ir apsvarstyti galimybes kuo efektingiau Madride išskirti žmogaus teisių paneigimo ir valstybinio apsisprendimo teisės lietuvių tautai suteikimo klausimus. Pasitarime konstatuota, kad JAV-ės yra gana gerai pasiruošusios žmogaus teisių paneigimo klausimo kėlimui. Pabaltijo nepriklausomybės ir smurtu įvykdytos okupacijos klausimais kol kas nėra viena Vakarų valstybė, įskaitant JAV-ės ir Kanadą, įsipareigojimų nėra padariusi. Madridą nuvykusių lietuvių ir kitų pabaltiečių pareiga bus įtaigoti laisvojo pasaulio atstovus Pabaltijo valstybių okupacijos klausimą Madrido konferencijos metu išskirti.

Buvo pasidžiaugta lietuvių Rimo Česonio paskyrimu į JAV-ųjų delegacijos sudėtį. Šis paskyrimas teikia viltį, kad jo postas ir galimybė užmegzti artimas pažintis su kitų valstybių delegacijų nariais sudarys galimybę Pabaltijo valstybių laisvės klausimo išskėlimui. R. Česonis Madridė žada praleisti 4-6 savaites. Jam apsisotajant specialiai delegatams

numo pasipriešinti agresijai ženklai vaizduojami atskirų NATO karininkų išleistoje karinėje novelėje "The Third World War: August 1985" tikslu atkreipti didžiųjų Vakarų demokratijų vadovų dėmesį, kur einama? Ir ar nuolaidų politika veda į tai, ką, ar skatina agresiją?

rezervuotam viešbutyje ir dalyvaujant komisijų posėdžiuose, susidarys proga kitų valstybių atstovus informuoti apie Pabaltijo valstybių esamą padėtį.

Pasitarimo metu buvo pranešta, kad JAV ir Kanados LB-nių rūpestiu bei parama Madridą vyksta laisvajame pasaulyje esančių Lietuvių Helsinkio komisijos narys Tomas Venclova. Jam šiame reikale taip pat talkina New York'e veikiantį Helsinkio Watch organizaciją ir Freedom House instituciją. Lapkričio 11 d. Madridė vyks išskėlimas posėdis, kuriame dalyvaus pagrindiniai Sovietų pavergtų tautų disidentai — rezistentai. Jo metu kalbės ir lietuvis Tomas Venclova. Šiam posėdžiui yra smarkiai ruošiamasi ir neabejojama, kad laisvojo pasaulio spauda jam suteiks reikiamą dėmesio. Prieš ketelį dienų laisvame pasaulyje esantieji Helsinkio grupių nariai buvo susitikę New York'e ir surašė atsisaukimą, skirtą Madridė dalyvaujantioms valstybėms. Tas atsisaukimas kaip tik bus paskelbtas lapkričio 11 d. Madridė.

Pasitarimo dalyviai pareiškė pagėdavimą, kad kun. Pugevičiaus vadovaujama Lietuvių Informacijos tarnyba būtų atstovaujama Madridė. Tai žymiai pasitarnautų lietuviškais klausimais informuojant svetimų tautų korespondentus. Madridą vyksiantiems R. Česoniui ir T. Venclovai savo nuoširdžią pagalbą yra pažadėję laisvojo pasaulio latviai ir estai, o taip pat ir naudojamasi jų Madridė įsteigtais kėntinaciniais centrais.

sag

PAGALBA NUKENTĖJUSIEMS NUO SAUSROS

Į Mozambiką išvyko popiežiškosios tarybos „Cor Unum“ pirmininkas kardinalas Gantini ir tarptautinės žmonių pagalbos katalikų organizacijos Caritas pirmininkas prelatas Hussler. Abu Bažnyčios atstovai Mozambike su vietos vyriausybe apsvarstę pagalbos teikimo programą nuo sausros skaudžiai nukentėjusiems šių sričių gyventojams. Apaštalių sostas tuo būdu pirmasis konkrečiai atakė į Mozambiko respublikos prezidento Samora Machal atsisaukimą, kuriuo tarptautinė bendruomenė yra prašoma ištiesti pagalbos ranką nuo sausros kenčiantiems Mozambiko gyventojams.

NEW YORKAS

PETRAS MATEKŪNAS

9

Keturi Lincoln Center modernūs pastatai kainavo daugiau kaip 185 mil. dol. Vieta išgarsėjo, kai 1962 m. atsidarė operos ir Filharmonijos rūmai. Šiuose rūmuose atliekamos garsiųjų kompozitorių operos, svarbiausias roles atlieka pasaulinio masto garsenybės, kaip Luciano Pavaroti, Placido Domingo, John Vickers, Sherriff Milhes ir kiti, o Filharmonijos rūmuose — simfoniniai koncertai, minėjimai (Filharmonijos rūmuose 1968 m. rugpjūčio 30 įvyko didysis Lietuvių Seimo koncertas). Tarp šių rūmų yra didelis fontanas ir baseinas, kurio viduryje stovi iš storos skardos iškarpytas modernus paminklas, o į pietus — vasaros teatras.

Morris — Jumel rūmai, yra prie 161 gatvės ir Edgemo Avenue. Juos 1765 m. pastatė Roger Morris, o vėliau priklausė našlei Jumel. 1776 m. jame buvo George Washingtono vyriausia būstinė. Dabar paverstas muziejumi. Visi eksponatai iš revoliucijos laikotarpio.

Bronksas

Bronksas yra New Yorko šiaurės rytuose. Tai vienintelis miesto dalis, kuri yra ne saloje, kaip Manhatanas ar kitos miesto dalys. Jo paviršius

New Yorko provincija ir pavadino Richmond apygardos vardu, norėdami pagerbti kunigaikštį Richmond, kuris valdė Yorką.

State Island buvo nesutarimo objektas tarp Jersey ir Yorko kunigaikštų, nes ir vienas ir kitas norėjo turėti savo žinioje derlingų dirvų ir miškų, kurių medžiai tiko statybai. Nesutarimams išspręsti, Yorko kunigaikštis pasiūlė salą atiduoti kolonistams, kurie galės salą apliupluti per 24 val. Pirmas apliuplė kap. Christopher Billap. 1687 m. jam kaip premija buvo duota 1600 akrų žemės ir pietus, kur dabar yra Tottenville miestelis. Tame žemės plote sekanciais metais pasistatė gražius namus, kuriuose vėliau, kai vyko kovos dėl Amerikos nepriklausomybės, įvykdavo konferencijos ir pasitarimai. Kita State Island žemės dalis buvo išdalyta ūkininkams, kurie vertėsi žemės ūkiu. 1830 m. State Island įsikūrė net keli miesteliai, kaip Casleton, Stapleton, New Righton ir kiti. State Island gyventojų skaičius kas metai didėjo. Daug New Yorko gyventojų 19 šimt. vasaros metu nuvykdavo į State Island ir ten praleisdavo laiką, besimaudydami Atlante, rengdavo gegužines ir buruodavo. Kiti pasistatė vasarnamius ir suorganizavo Richmond Country Club. Taip pat State Island buvo saugiausia vieta, kai vyko karas su anglais. Tuomet daug turtuolių State Island apgyvendino savo žmonas su vaikais.

State Island yra rečiausiai apgyventa New Yorko miesto dalis, nors Richmond apygarda savo plotu yra beveik trigubai didesnė už Manhataną. Šioje miesto dalyje yra gražių namų, parkų. Veikia College of State Island, kurį lanko apie 10 tūkstančių studentų, įvairios mokyklos, muziejai, žvėrynas ir kitos įstaigos.

(Bus daugiau)

LIETUVIAI FLORIDOJE

Palm Beach, Fla.

KARIUMENES SVENTES MINEJIMAS

8. m. lapkričio 2 d. lietuvių pamaldų metu kun. Andrius Senkus atnašavo šv. Mišias už žuvusius savanorius-kūrėjus, karius, šaulius, partizanus ir visus lietuvių kovoje už Lietuvos laisvę.

Pamaldų metu gražiai buvo

Solistė Ona Blandytė - Jamelkienė, kurios lapkričio 27 d. dainų ir arčių koncertas įvyks L. B. Palm Beach apylinkės 5 metų sukakties minėjime.

giedamos lietuviškos giesmės, vadovaujant solistei Juozelė Kristolaitytei-Daugėlienei. Po pamaldų buvo sugiedotas Lietuvos himnas. Mišios buvo užprašytos L. B. Palm Beach apylinkės valdybos Kariuomenės šventės minėjimo intencija.

GRAŽIAI PAMINETOS VĖLINĖS

Tuoju po lietuviškų pamaldų nuvykę į Royal Palm Gardens kapines, lietuvių kapų sekciją, pagerbėm ten palaidotus aštuoniolika lietuvių. Ant kiekvieno jų kapo buvo padėta gyvų gėlių puokštės ir uždegtos žvakutės. Kun. Andrius Senkus atkalbėjo maldas, skirtas Vėlinių dienai, ir pasakė gražų pamokslą primindamas, kad mirusius geriausia pagerbsime ir jiems padėsime tik karštomis savo maldomis ir Visagaliu Dievu. Laikė pamaldų gražiai buvo giedamos lietuviškos giesmės ir Lietuvos himnas, vadovaujant solistei Onai Blandytėi-Jamelkienėi. Ši Vėlinių minėjimą gražiai suorganizavo ir pravedė lietuvių kapų sekcijos pirm. Jonas Jakubauskas.

Po šio minėjimo įvyko bendri pietūs. Pietų metu buvo aptarti lietuvių kapų reikalai. Tuo reikalu pasisakė A. Požėrienė, kun. Senkus ir B. Jucėnienė. Jonas Štaras parinko aukų kapų papuošimui. Lietuvių kapų sekcijos veikiančios prie L. B. Palm Beach apylinkės, pirminku slapto balsavimu vienbalsiai (dviem susilaikius) buvo perrinktas metams Jonas Jakubauskas.

Nutarta ir ateinančiais metais rengti Vėlinių minėjimą, o sausio pirmą sekmadienį atnašauti šv. Mišias už čia mirusius lietuvius. P. Mikšys

Juno Beach, Fla.

KAS NAUJO JUNO

Šiomis dienomis jau tikrai visi pajautė, kad Floridoje prasidėjo žiemos laikotarpio gyvenimas. Judėjimas visose visų miestų gatvėse ir keliuose staiga labai sujudė. O jau aerodromai tai tiesiog plūstų užplūsti išbalusiais šiaurietų veidais. Visi viešbučiai ir kiti pastatai baiga užsipildyti ir jau tiems, kurie neturi iš anksto užsitikrinę sau apistojimo vietą, yra pavojinga traukti į Atlanto pakraščio vietas, nes gali tiktis atsidurti nemalonoje ne žinioje.

Staiga pagyvojė ir Floridos lietuvių kasdienybė. Šie visi pasiekimai jaučiami ir Juno lietuvių iškiliame telkinyje. Šis telkinys nuolat didėja: visai neseniai čia nuolatiniams gyvenimui atsikėlė Giedrikis ir Balbatų šeimos. O be to, jau atgal sugrįžo į Floridą ir visi "sniego paukščiai", kurie, pabūgę floridiškų vasaros karščių, juos praleido toliau. Jau grįžo iš saulėto Cape Cod Jucėnai, Manomaitienė, Juciai, P. Balčiūnienė, St. Balčiūnienė ir pagaliau atgal sugrįžo, kiek ilgiau Ča

lifornijoje viešėje, šios lietuviškos aplinkos pradininkai Albina ir Vytautas Tomkai.

Tad ir nenuostabu, kad lapkričio 2 d. lietuviškos pamaldos, kurios dar vis laikomos Paul of the Cross šventovėje kiekvieno mėnesio pirmąjį sekmadienį, prisiirinko veik visą šimtą. Pamaldas, kaip visada, atnašavo kun. A. Senkus už visus mirusius ir žuvusius mūsų karius, savanorius ir partizanus.

Lapkričio 1 d. po ilgus vasarinės pertraukos Palm Beach lietuvių klubas sukvietė susirinkimą. Į jį sugužėjo didokas būrys klubo narių ir jų draugų-svečių bei pažįstamų.

Šiame susirinkime buvo pagerbtas klubo steigėjas ir ilgametis jo pirmininkas Jonas Daugėla, susilaukęs "pilnateisio" pensininko amžiaus. St. Balčiūnas šia proga pasakė keletą jautrių žodžių, pirmininkas V. Mickus klubo narių vardu įteikė klubo narių vardu dail. Kulpos medžio drožinį, o A. Balbatienė Lietuvoje išaušta menišką audinį — juosta.

Sm.

Lietuvių Katalikų centras

Adelaide-St. Peters-Australia

(1950-1979)

Leidinių redagavo Pr. Pusdėris. Išleido šv. Kazimiero Liet. Kat. Parapijos Taryba — Australia. Didelio formato. Kaina su persiuntimu \$2.85.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

APSIPIRKITE DABAR!

MICHIGAN OBUOLIAI

Golden Delicious, Red Delicious } buš. \$5.95
McIntosh, Red Rome, Jonathan
Winesap, Ida Red

PAW-PAW APPLE CIDER galionas \$1.99
(WATCH FOR 40 ct. COUPON in Tribune for Additional savings)

PIRKITE MAIŠAIS

IDAHO BULVES 50 sv. 8.95
100 sv. \$16.95

RAUDONOS BULVES 50 sv. \$7.50
100 sv. \$14.95

WISCONSIN RUSSET BULVES 50 sv. \$6.95
100 sv. \$12.95

ŽIEMINIAI SVOGONAI 50 sv. maišas \$7.95

FLORIDA TANGERINES or TANGELOS 4 lb. \$1.00

FRESH FLORIDA SWEET CORN lb. 39 ct.

BANANAS 3 lb. \$1.00

RED, BLACK, GREEN GRAPES lb. 79 ct.

SPECIAL SALE ACORN SQUASH lb. 6ct.

GOLDEN DELICIOUS APPLES 4 lb. bag 49 ct.

WASHINGTON BARTLETT PEARS 4 lb. \$1.00

HALF & HALF pint 39 ct.

1% & 2% MILK gal. 1.49

EGG STORE

DVI KRAUTUVES

6190 Archer Ave.

Chicago, Illinois

Tel. — 284-8704

8744 S. Ridgeland Avenue

Oak Lawn, Illinois

Tel. — 430-4787

VALANDOS: 9 val. ryto iki 8 val. vak. — pirmąjį iki penktą.
9:00 val. ryto iki 6:00 val. vakaro šeštadieniais.
9:00 val. ryto iki 4:00 val. popiet sekmadieniais.

Jurgis Janušaitis

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI

Kreipkitės į

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. — 767-0600

Independently owned and operated

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

Notary Public

2951 WEST 63rd STREET

Tel. 436-7878 ar 839-5568

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas

Draudimai — Valdymas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Av. — 778-2233

TAIP PAT DAROMI VERTIMAI

GIMINIŲ ĮKVIETIMAI, PILDOMI

PILETETŲ PRASYMAI ir

kitokios blankai.

už apdraudę nuo ugnies ir automob.

10% — 20% — 30% pigiau mokėt

būlo pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Tel. — GA 4-8854

MISCELLANEOUS

už apdraudę nuo ugnies ir automob.

10% — 20% — 30% pigiau mokėt

būlo pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Tel. — GA 4-8854

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai pigiai siunčiame gerus rūdus

prekes. Maistas iš Europos sandėlių.

2908 W. 49 St., Chicago, IL 60629

TEL. — WA 5-2757

RYTŲ LIETUVA

Istorinių bei etnografinių studijų

rinkinys

STUDIA LITUANICA IV

Surengė

ALGIRDAS M. BUDRECKIS

Išleido Vilniaus Krašto Lietuvių Są-

junga 1980. Spausdino M. Morkūno

spaustuvė. Didelio formato, 628 pusl.

Kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu

\$16.25. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

VANDA

FRANKIENE - VAITKEVICIENE

PASAKŲ PASAULIS

Gyvasis nykštukas, Saulė mo-

tulė. Voverė Pūkutė. Cimukas.

Striktus Velykis.

JAV LB švietimo Tarybos lei-

dinya 1980. Viršelis ir iliustraci-

jos Ados Kosakaitės. Sutku-

viendė. Spausdino DRAUGO

spaustuvė, 80 pusl. Kaina su

persiuntimu \$3.85.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Perskaitytę "Traugą", duokite

jį kitiems pasiakaityti.

MISCELLANEOUS

!; Ivaizgi prekių pasirinkimas ne-

brangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELŲ EXPRESS

2501 W. 69 St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

istatau naujus pečius ir vandens šildy-

tuvus. Išvalau ir pakeičiu alyvinius

pečius ir gazuos.

ALBIN BANYŠ, Tel. 447-5806

NAMŲ APSILDYMAS

istatau naujus pečius ir vandens šildy-

tuvus. Išvalau ir pakeičiu alyvinius

pečius ir gazuos.

ALBIN BANYŠ, Tel. 447-5806

A. VILIMAS

MOVING

Apraustas perkraustymas

[vairių atstumų]

Tel. 376-1882 arba 376-5006

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue,

Chicago, IL 60632, tel. 927-5960

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plaukame ir valome visų rūšių grindis.

BURNYS — Tel. RE 7-5168

MOVING

SERENAS perkausto baldus ir kitus

dalitus. Ir iš toli miesto leidimai ir

pilna apdrauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Tel. — WA 5-8043

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai,

Stereo ir Oro Vėsintuvai.

Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir patalynės. Vir-

tuvės ir vonios kabinetai. Kerami-

kos ir kt. plytelės. Glass blocks.

Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra.

Į automatą gali kalbėti lietuviškai

palikit pavarę ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

SKELBKITE "DRAUGĄ".

HELP WANTED — MALE & FEMALE

SAFETY SOCKET SCREW CORPORATION

Has Immediate Openings For:

• BROWN & SHARPE OPERATOR

Set-Up & Operate. Steady Job,

Overtime, Many Benefits.

• #2 CINCINNATI CENTERLESS GRINDER

Set-Up & Operate.

• INSPECTOR

TOP PAY FOR TOP MAN

Must have some experience with threaded fasteners

Many Benefits, Too Numerous To Mention. Must Speak English.

CALL: LARRY WILLIAMS

6501 N. Avondale Avenue — 763-2020

ISIGYKITE DABAR

GERIAUSIA DOVANA BET KURIA PROGA

SOL. DANOS STANKAITYTĖS

(Idaimuota lietuviškai)

OPERŲ ARIJOS

Simfonijos Orkestras su Lietuvių Operos Vyrų Choru.

Dirigentas Alvydas Vasaitis

GRAZINA, AIDA, KAUKIŲ BALIUS, LIKIMO GALIA,

CAVALERIA RUSTICANA IR KITOS.

Kaina su persiuntimu \$10.75. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

III. gyventojai dar pridėda 60 ct. valstijos mokesčio.

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. kambarys, galima naudotis

virtuve. Pageidaujama vid. amž. mo-

teris, nerūkanti. Marquette Parke.

Skambint 424-3565

ISNUOM. 4 kamb. namas kieme —

Marquette Parke arti 65-os ir Wash-

tenaw. Yra virimui gazo pečius ir šal-

dytuvus. Pigi nuoma. Skambint bet

kokių laikų tel. 434-1682.

DEMESIO

XX amžiaus madona (paveikslas)

apdovanotas aukščiausia premija

tarptautiniame madonų meno festi-

valyje Los Angeles, Ca. ir Grand

National Award Amerikos dailininkų

PROGRAMA ATLEKA:

Dirigentai Faustas Strolia
Arūnas Kaminskis
Solistai Gintaras Aukštuolis,
bosas
Balys Pakštas, Sekminių
ragelis

CHICAGOS LIETUVIŲ STYGINIO ANSAMBLIO KONCERTAS

1980 lapkričio 16 dieną, 3 val. po pietų Jaunimo Centre, 5620 S. Claremont

PROGRAMOJE

Verdi, Mozart, Fr. von Suppe
Čiurlionis, Gaižauskas, Stankūnas
J. Strolia, Viltenis
St. Šimkus

DETROITO ŽINIOS

(Atkalta iš 2 psl.)

gyvu, dinamišku formos žaismu... Sarys su knyga D'un bel Orient: „Labai tvirtas Prano Gailiaus talentas atneša gerumo efektą... Didinga ir talentinga Lietuva mums atneša, per savo vieną sūnų, pamoką jėgos ir optimizmo. P. Gailiaus talentas stovi iš tikrųjų ant savo gimtoji žemės išaugusios jėgos“.

P. Gailiaus meno parodos atidarymas bus šį šeštadienį, lapkričio 15 d. 6.30 val. Kultūriname centre. Ją ruošia Gabijos tūto vyr. skautės, kurios žada svečius pavaišinti arbata. Sekmadienį paroda atidaryta iki 4 val.

Parodoj bus išstatyta apie 50 darbų. Kadangi jo parodos turėjo didelį pasisekimą Europoj, Japonijoje ir keliuose JAV miestuose, bus labai įdomu susipažinti su jo kūryba ir detroitiešiams, o parodos atidarymo proga, prie arbatėlės, galėsite susipažinti ir su pačiu menininku PRANU — svečiu iš Paryžiaus.

D. Jurgutienė

TRUMPAI

„Sekminių vainikas“ — be praeitų ketvirtadienį sumintų pagrindinių artistų, i Sekminių vainiko pastatymą dar yra įsijungę — Linas Mikulionis, Laima Tautkevičūtė, Rimas Kasputis ir kiti. Vakaro pradžia 7 val. šį šeštadienį, lapkričio 15-tą. Ta pačia proga bus pagerbtas muzikas Stasys Šližys, švenčiantis 30 metų muzikinio darbo sukaktį. Rengėjai kviečia visus gausiai atsilankyti ir paremti mūsų jaunimą bei jų pastangas.

„Lietuvius išrinktas i Michigano valstijos seimą“ — Mat J. Dunaskis, išrinktas atstovu 61-mame distrikte, kuris apima Pontiac-Orion rajonus, i Michigano valstijos seimelį. Jis surinko 19,856 balsus, o jo oponentė — demokratė Alice Tomboulion tik 13,167.

Truputis duomenų iš rinkimų: Gubernatorius Ronald Reagan Michigane gavo per 51% — 1,914,559 balsus, prezidentas — Jimmy Carter — 41% — 1,659,208 ir John Anderson — 7% — 272,948 balsus. Pažymėtina, kad Oakland county balsavo 75% registruotų balsuotojų — iš 644,094, 1976 metais 74.2%. Reagan gavo — 252,771; Carter — 164,864; Anderson — 38,112. Komunistų kandidatas Gus Hall tik 385 balsus.

Jonas Urbanas

„Sekminių vainiko“ pastatyme šį šeštadienį, lapkričio 15 d. 7 val. vak. Kultūros centre svarbesnius vokalistų vaidmenis atliks Rimas Kasputis su Laima Tautkevičūte, Linas Mikulionis su Rita Neverauskaite ir vokalinio ansamblio nariai: Asta Jurgutytė, Alma Lelytė, Rasa Veselkaitė, Karina Panavaitė, Loretta Sveraitė, Virgilijus Kasputis ir Kęstutis Smalinskis. Jaunimo choras ir „Audinio“ šokėjai atliks kaimo jaunimo rolę.

S. Šližys

50 AUKŠTŲ DAUGIABUTIS

Šią savaitę Chicagoje, 400 E. Ohio St., prasidės statyba 50 aukštų daugiabučio, kur bus 183 kondominijos. Jų kaina sieks iki 390,000 dol. Daugiabučio pastatymas kainuos 24 ml. dol.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Baltimore, Md.

LIETUVIŠKOJI VEIKLA

Šis ruduo Baltimorėje užderėjo vakarienių ir apskritai balių gausa. Aišku, tai nereiškia, kad čia tautiečiai taip linksmai nusiteikę ar po karštos vasaros, vieni kitų basiai pasilgę. Neabejoti, tai mūsų organizacijų pastangos susikelti savo veikimui lėšų. Tas viskas būtų visiškai gerai, jei prie maisto, taurių gėrimų ir muzikos būtų ir nors kukli meninė programa, tad žmogus nesijautum, kad tai tik pasitinti šeštadienio vakarą pajudi, be to ir rengėjų kvietimai apeliuojant į tautinį pareigumą būtų labiau patikimi. Todėl užgirtini Balso skyriaus ir Baltimorės lietuvių muziejaus savo parengimuose neužmiršę ir meninės dalies.

Finansiniai gerai pasisekė buv. Balso skyriaus vakaras, davęs net 1200 dolerių pajamų. Programą jame atliko akt. Vitalius Žukauskas iš New Yorko ir vietinė, nors ir persiorganizavimo skausmų kamuojama tautinių šokių grupė Kalvelis. Humoras mūsų tarpe apgailestame stovyje: retai juokiamės patys, ir visada juokinį juokų skyriaus mūsų laikraščiuose, o teatru skurstant neišvysta me komedijos nei scenoje. Pastilvintieji „antrakaimiečiai“ ir nepailstantis Vitalius Žukauskas, kultūruoja šią šaką.

Akt. Žukauskas Baltimorėje ne be pirmą kartą, bet humoro išsiilgusių jis mielai klausomas. Būtų netiesa rašyti, kad po kiek vieno jo žodžio juokais leipome, tačiau juoktis veik visiems teko, gi mūsų jauniems, kaip ir mano dukrai buvo pravartu iškirsti ne vieną angliška juoką lietuvių kalba. Programą pajavirino tautinių šokių grupė Kalvelis keliais šokiais. Grupėje eilė jaunesnių veidų, pasitraukus keliems veteranams, taip pat jai nebevadovauja A. Vitkauskas. Teko girdėti, kad net ir Kalvelio vardo bus atsisakyta, pakeičiant jį kitu, taigi su diev praeičiai.

Gaila, kad šiame nuotaikingame vakare nedalyvavo apie 160 svečių; galėjo būti kur kas daugiau. Visgi, kurie dalyvavo buvo dosnūs. Tektų pažymėti, kad šįmet baltimoriečiai sumetė netoli 2000 dol. karitatyviniams tikslams, jei pridėti 700 su viršum dolerių kurie buvo surinkti LB apylinkės dėka pagelbėti nuo gaisro nukentėjusiai Vitkauskų šeimai (vie noje mano korespondencijoje šia me dienraštyje per korektūros klaidą vietoj 750 dol buvo atspaus ta 75 do.) Vyriausias Balso vakaro ruošėjas be abejo buvo skyriaus pirmininkas Cezaris Surdokas, o jo talkininkų buvo tiek daug, kad jų minėti aš nerizikuosiu, bijodamas ką nors praleisti ir užsitraukti rūstybę.

Didžiai apgailestauju, kad negalėjau dalyvauti Baltimorės lietuvių muziejaus suruoštame vakare, ypač kai ten programą atliko man pažįstamieji philadelphičiai. Vakaras vyko naujai išdekoruotame Lietuvių namų gintaro kambaryje, papuoštame Bal-

tių jūros motyvais, kur prie vakarienes programą išpildė populiaraus žanro dainininkė Violeta Bendžiūtė, akompanuojant Anelei Kaulinytei. Pasidalinsiu išpūdžiais man pateiktas ten buvusių svečių, ypač mano bičiulio, turbūt jokio parengimo nepraleidžiančio, Vytauto Eringio. Violetos Bendžiūtės pasirinktas dainų repertuaras ir jų išpildymas tiko vakaro nuotaikai ir klausytojai jos nenorėjo paleisti. Violeta ne tik išdainavo daugiau virš numatyto repertuaro, bet po dainą skyrė savo gimtadienius švenčiantiems: Felicijai Česonienėi, garsijui Rimo ir Kęstučio Česonių mamai ir Vladiui Bačanskui vietinio ALT sąjungos skyriaus pirmininkui. Akompaniatorė A. Kaulinytė buvo apdovanota gėlėmis, o dainininkei buvo išteikta nepaprastai graži Vaškių darbo rankluostinė. Taip pat muziejaus valdybos buvo apdovanoti A. Pelsinski ir H. Gaidis, kurie yra praturtinę muziejaus rengiamas parodas savo turimais Lietuvos kariuomenės ginklų ir uniformų eksponatais. Henriko Gaidžio kolekciją galėjo išvysti ir Philadelphiaus lietuvių, nes jis rengiamame Lietuvos kariuomenės savo eksponatais dalyvavo nes minėjime Šv. Andriejaus parapijos salėje. Baltimorės lietuvių muziejui vadovauja Algimantas Grizaitis.

Didžiausias šio sezono parengimas Baltimorėje įvyko lapkričio 15 d. Tai lietuvių Bendruomenės Baltimorės apylinkės ruošiamas koncertas — balius.

Baltimorės lietuvių knygynas viekišas Lietuvių namuose kuriam laikui uždarytas. Jo vedėjas Morkus Šimkus yra susirgęs ir paguldintas ligoninėje.

Nors Baltimorės jaunimas lietuvių demonstracijose prie So-

Paieškojimai

JONIKAI Antanas ir Kazimieras, ar jų vaikai, iš Tauragės apskr., Silalės valsčiaus, Degučių kaimo. KARALIONAS Martynas ir jo žmona Marijona, anksčiau gyvenę Norris, Illinois. Turėjo 5 dukteris. KAZIUKENAS Petras, atvykęs iš Argentinos. Paieškomas palikimo reikalas.

NAUDŽIŪNAS Antanas ir jos sesuo. PLANDONIENE Naudžiūnaitė, Jugasė Johana, abu iš Biržų apskr., Papilio valsčiaus, Kadary kaimo. Jų motinos mergaitinė pavardė Kebliaitė.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji labai maloniai prašomi atsiliepti:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA

6147 South Artesian Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. — (312) 737-8334

BALYS GAIDŽIŪNAS

Mano kartos likiminiai metai

Mano kartos likiminiai metai. Skausmo dainos. Maldos. Laiškai.

BNG & Co. leidinys, Kirtland, Ohio, 1980 m. Didelio formato. Gražiai išleista. Grafini meną sukūrė ir paruošė spaudai dail. Jonas Racila. Spaudė DRAUGO spaustuve. Kaina su persiuntimu 5.85. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Illinois gyventojai dar prideda 30 ct. valstijos mokesčio.

viety ambasados Washingtonedalyvavo, nes nebuvo kviestas, bet baltimoriečiai bylos eiga siejo, o kai kurie net imasi akcijų. Štai Juozas Kistukas rodė man atsakymą į jo parašytą laišką bylos reikalu. Atsakyme Juozui Kistukui valdžios biurokratas įrodinėja, kad lietuvių jaunimas papildė kriminalinį nusikaltimą ir byla negali būti nutraukta, o paralelės tarp iraniečių ir lietuvių demonstrantų negalima išvesti. Rašydamas, kad baltimoriečiai demonstracijose nedalyvavo, negaliu nutylėti, kad dabartinis Jaunimo Sąjungos pirmininkas ir aktyvus demonstrantas Virgus Volertas taip kaip baltimoriečiai, nes mes jį ir vyresnį brolį Vy-

tautą prisimename kaip mažamečiui dar iš tų laikų, kai Volertai gyveno Baltimorėje. Šiandieną, gi laukiama, kad atvyktų į Baltimorę ir įsteigtų Jaunimo Sąjungos skyrį, nes neturime nei vienos jaunimo organizacijos.

Spalio 22 d. Baltimorės dienrašty The Evening Sun tilpo didoka nuotrauka Nijolės Benokraitienės. Ji dirba kaip asistentė profesore Baltimorės universitete ir su dviem asistentėmis tik ką užbaigė studiją apie moteris, kurios po ilgų metų kaip žmonos ir motinos bando grįžti į darbą ir tarnybas. Nijolės studija yra apėmusi 100 tokių moterų ir ilgame straipsnyje jį cituojama.

Juozas Gaila

A. + A. ONA ŽEMAITIENĖ

GUDŽIŪNAITĖ

Gyveno Chicago, Illinois, McKinley Parko apyl.
Mirė lapkr. 10 d., 1980 m., 11:15 val. vak., sulaukusi 83 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 58 m. Pasiliko dideliame nuliūdime dukte Albina, 5 anūkai: Michael, Jeanne Marie, Ann Rita, Edward ir Mary Lynn, marti Jean Zemaitis, brolis Petras Gudžiūnas, brolinė Ona, gvy. Winnepeg, Canada, Lietuvoje brolis Vincas Gudžiūnas su šeima, sesuo Salomėja Dovidauskienė su šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionė buvo našlė a.a. Mykolo ir motina a.a. Alfonso. Kūnas pašarvotas Eudeikio koplyčioje, 4605 S. Hermitage Ave.

Laidotuvės įvyks penktadienį, lapkr. 14 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Dukte ir anūkai.

Laidot. direkt. D. Gaidas ir G. Daimid. Tel. 927-1741.

Brangiai motinai, uošvei ir senelei

A. + A.

MARIJAI RAMANAUSKIENEI-MIKULENIENEI
mirus, LIUDUI ir ALBINAI RAMANAUSKAMS ir anūkams reiškiamo gilią užuojautą.

IRENA ir ALBERTAS KERELIAI

Mielam prieteliui

A. + A. Muz. MYKOLUI CIBUI

amžinybėn iškeliavus, žmonai EUFEMIJAI ir broliui JUOZUI CIBUI su ŠEIMA reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.

VYTAUTAS ir ALFONSA BUDRIONIAI

SKUBĖKITE UŽSISAKYTI!

Gauta mažas skaičius dar šių knygų:

UŽUOVĖJA. Marius Katiliškis. Lietus. Polaidis. Apyaušrė. Kaitra. Linarūtė. Kūlė. Pupžydys ir kitos novelės. Išeido Terra, 1952 m., 362 pusl. Kaina \$ 3.50

MANO TAUTOS ISTORIJA. Lyrika. Antanas Rūkas. Didelio formato. Kieti viršeliai. Ilustravo Viktoras Petračiūsus. 180 pusl. Išeista 1966 m. Kaina \$ 5.00

VEIKALAI SCENAI. Antanas Rūkas. Bubulis ir Dundulis. Linksmaus trijų veiksmų nutikimas ir svajonių šalis. Penkių veiksmų vaidinimas mažiesiems ir dideliems. Išeista 1970 m. Kieti viršeliai, 180 pusl. Kaina \$ 4.00

PABUDIMAS. Antanas Škėma. Drama. 64 pusl. Išeido Terra 1956 m. Kaina \$ 1.50

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd Str., Chicago, IL 60629.

P. S. Extra pridedama už persiuntimą.

SUZADĖTINIŲ BYLA

Automobilio nelaimėje, įvykusioje 1978 m., Robertai Stratton, 25 m., buvo sulaužyti trys kaulai, giliai įpiautas veidas ir kojos, reikėjo daug išlaidų gydymuisi ir plastinei chirurgijai. Nelaimė įvyko, kai automobilį vairavęs jos vaikas Patrick Galvin užsnūdo. Sužeistoji iškėlė bylą vaikiniui ir teismas pritei-

lių atlyginimui 58,000 dol. Tikimasi, kad sumokės apdrauda. Ir po nelaimės, nežiūrint bylos, ta pora nenutraukė draugavimosi.

PAIEŠKOJIMAS

Ieškomas JEROSLAVAS ZAJAUSKAS, Juozo; gimęs 1922 m. Zeimių parap. Kedainių apskr. i Vokietiją išvyko 1944 m. Dabar gvy. Chicagoje. Prašo atsiliepti giminaitis Bronius Tubelis, Phoenix, Arizona, tel. 1-602-973-5890.

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01
9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. R.Epublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, ILL. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LaFayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

CEMENT - SEWERS ROOFING ELECTRIC RODDING

All Types of Sewer Work.

Also Cement Work: Patios, Driveways,
Sidewalks, Roofing & Chimney Work.

No job too small.

ALL WORK GUARANTEED.

TEL. — 788-9286

